

PRACA SEZONOWA WE WŁOSZECH

We Włoszech nie istnieje „dział pracy sezonowej”, ale zamiast tego jest wiele sektorów pracy, które mogą zawierać pracodawców sezonowych. Włochy są państwem z typowymi przypadkami branży turystycznej, gastronomicznej i rolniczej, w których można znaleźć jednocześnie pracowników stałych jak i sezonowych. Większość warunków pracy we Włoszech negocjowana jest przez partnerów społecznych i zawarta w krajowych, zbiorowych umowach o pracę (nie we Włoskim prawie), dlatego możliwe jest, że będą się one nieznacznie różnić w zależności od sektora pracy. We Włoszech praca sezonowa to sposób wykonywania pracy (na czas określony) w konkretnym dziale pracy.

UMOWA O PRACĘ

Włochy jako kraj nie mają umowy o pracę sezonową, ale dana osoba może mieć indywidualną umowę sezonową, która podlega krajowej, zbiorowej umowie o pracę w określonym sektorze. Osoby, które chcą pozostać we Włoszech tylko na czas określony związany z wykonywaną pracą sezonową, mogą wpisać się do rejestru mieszkańców tymczasowych. W takim przypadku urzędnik Biura Ewidencji Ludności (Ufficio dell'Anagrafe) w gminie pobytu (Comune) wystawi osobie zainteresowanej zaświadczenie wpisu tymczasowego. By uzyskać w/w wpis pracownik sezonowy powinien przedstawić następujące dokumenty:

- ważną umowę o pracę (ewentualnie tzw. lettera di assunzione, tj. deklarację pracodawcy o intencji zatrudnienia, zawiadomienie o zatrudnieniu wysłane do biura pośrednictwa pracy - comunicazione al. Centro per l'impiego);
- paszport lub dowód osobisty kraju pochodzenia, ważny na wyjazd z tego kraju;
- włoski numer identyfikacji podatkowej (codice fiscale) wydany przez kompetentny terytorialnie włoski urząd podatkowy (Agenzia delle Entrate);
- podanie o wpis tymczasowy. Wpis w rejestrze mieszkańców wygasa najpóźniej po upływie roku od daty jego dokonania. Ani ustawa ani okólniki Ministerstwa Pracy (Ministero del Lavoro) nie określają tygodniowego czasu pracy, okresu ani wynagrodzenia minimalnego dla umów o pracę sezonową gwarantujących uzyskanie statusu pracownika, a co za tym idzie, uzyskanie dostępu do wszystkich świadczeń przewidywanych przez prawo unijne i konwencje międzynarodowe.

WYNAGRODZENIE

Włoskie prawo nie określa jasno wysokości minimalnego wynagrodzenia. Jego wysokość zależy od zbiorowych uzgodnień i jest ustalana odrębnie dla każdego sektora aktywności zawodowej. Wynagrodzenie może być ustalone na poziomie kraju lub na poziomie regionalnym (na podstawie umowy między związkami zawodowymi - CCNL Contratto Colletivo Nazionale di Lavoro). Zgodnie z większością CCNL pracownikom przysługuje 13te (w grudniu) i 14te (w czerwcu) uposażenie. Za pracę w dni świąteczne pracownicy otrzymują podwójną stawkę wynagrodzenia. Wynagrodzenie za przepracowane godziny pracy w ramach indywidualnej umowy o pracę sezonową jest dokładnie takie samo, jak za godziny pracy w ramach indywidualnej umowy o pracę (nie sezonowej) w tym samym sektorze pracy.

CZAS PRACY

Ustawowy czas pracy we Włoszech wynosi 8 godzin dziennie i 40 tygodniowo, ale i w tym miejscu zauważyć można wyjątki w stosunku do poszczególnych kategorii zawodowych. Np. dla osób zatrudnionych we włoskich gospodarstwach domowych w charakterze całodobowych, tydzień pracy jest wydłużony do 54 godzin (maksymalnie do 10 godzin dziennie). Za pracę w nadgodzinach i w porze nocnej przysługują pracownikowi odpowiednie dodatki - również te ostatnie określone zostały w umowach zbiorowych. Nawet jeśli poszczególne CCNL mogą przewidywać zróżnicowany czas pracy dla różnych sektorów (nawet niższe limity, na korzyść pracownika), istnieją też pewne wspólne zasady dla większości zbiorowych umów związkowych. Najważniejsze z nich są następujące:

- Nadgodziny nie mogą przekroczyć 250 godz. rocznie.
- Jeśli czas pracy jest dłuższy niż 6 godz. obowiązuje przerwa. Pracownikowi musi być zapewniona 11 godz. przerwa non-stop co 24 godz.
- Musi być zapewniony 24 godz. odpoczynek co 7 dni (z reguły w niedzielę).
- Za pracę nocną uważa się pracę, która jest wykonywana non-stop przez 7 godz. i obejmuje godz. 24.00-5.00.

URLOP

W trakcie roku pracownikowi przysługują ustawowo 20 dni urlopu wypoczynkowego, który nie może być zastąpiony odszkodowaniem z tytułu niewykorzystanego urlopu, za wyjątkiem sytuacji, kiedy zostaje przerwany stosunek pracy. Dodatkowo każdy pracownik ma prawo do 10 dni świątecznych wolnych od pracy.

UBEZPIECZENIE SPOŁECZNE

Każda indywidualna umowa o pracę (w tym sezonowa), za którą pracodawca opłacał składki na ubezpieczenie społeczne przez co najmniej 13 tygodni w poprzednich 12 miesiącach (licząc od dnia zwolnienia, ale nie z decyzji pracownika) daje prawo do zasiłku dla bezrobotnych.

Dla sektora rolnego istnieje określony zasiłek dla bezrobotnych, obliczany za tygodnie, w których pracownik sezonowy był zmuszony do pozostania bez pracy, z przyczyn sezonowych. W takich przypadkach pracownik może w ciągu pierwszych trzech miesięcy następnego roku (do 31 marca następnego roku) zwrócić się do instytutu zabezpieczenia społecznego o ten konkretny zasiłek dla bezrobotnych.

ZAKWATEROWANIE

Zgodnie z ogólną zasadą we Włoszech pokój, dom, hotel, hostel itp., aby mogły być zamieszkałe, muszą posiadać świadectwo zamieszkania wydawane przez regionalną agencję służby zdrowia.

ŚRODKI OCHRONY INDYWIDUALNEJ

Jeżeli wymaga tego Krajowy Układ Zbiorowy Pracy lub ogólne przepisy BHP do konkretnego zawodu, pracownik sezonowy musi nosić sprzęt ochronny.

SPORY PRACOWNICZE

Prawo włoskie przykłada szczególną wagę do ochrony pracownika. W wypadku, gdy polski pracownik uzna, że jest poszkodowany przez pracodawcę, może zwrócić się o pomoc bezpośrednio do związków zawodowych. Największe we Włoszech to CGIL (www.cgil.it), CISL (www.cisl.it), UIL (www.uil.it), które mają swoje siedziby w każdym włoskim mieście. Dysponują one bardzo dużym doświadczeniem w prowadzeniu postępowań w sporze z pracodawcą. W pierwszej fazie ma miejsce próba mediacji pomiędzy stronami, a w sytuacji gdy nie odniesie ona zadowalającego zainteresowanych rezultatu, sprawa oddawana jest do sądu pracy. Alternatywą jest samodzielne skontaktowanie się pracownika z włoskim adwokatem, który specjalizuje się w prawie pracy. Lista obrońców z całego terytorium Włoch znajduje się np. na stronie internetowej Państwowej Rady Adwokackiej mieszczącej się przy włoskim Ministerstwie Sprawiedliwości - Consiglio Nazionale Forense presso il Ministero Italiano della Giustizia (www.cnf.it).

PANDEMIA KORONAWIRUSA

"W sytuacji trwającej epidemii spowodowanej koronawirusem SARS-CoV-2 decyzja o podjęciu pracy za granicą wiąże się z ryzykiem zarażenia się. Przed wyjazdem do pracy za granicą należy sprawdzić aktualne informacje dotyczące wjazdu na terytorium państwa UE/EFTA, na terenie którego ma nastąpić zatrudnienie oraz aktualne informacje związane z stanem epidemii na terenie tego państwa. Zaleca się skorzystanie z informacji KE: <https://reopen.europa.eu/pl> oraz MSZ: <https://www.gov.pl/web/dyplomacja/wlochy> " (nazwę państwa na końcu adresu należy zmienić na właściwą).